Številni obiskovalci sejma so bili s tem, kar so videli, prav gotovo zadovoljni, še bolj pa bodo, če bo moč večino izdelkov tudi kupiti v naših trgovinah. To bomo pa kmalu lahko sami ugotovili... Na sejmu je bilo veliko zanimanja tudi za ročno tkanje domačinke iz Adlešičev v Beli krajini.

SEJEM MODE

Priti, videti in – upati (na nakup)

Začela se je sezona sejmov na Gospodarskem razstavišču; 400 razstavljalcev je ugodno presenetilo

Spet imamo priložnost cediti sline ob obilici lepega, hkrati pa žalostno ugibati, kaj od tega bomo lahko ugledali na policah in obešalnikih v trgovinah. Gre za že tradicionalni sejem *mode, s katerim je Gospodarsko razstavišče v soboto, 18. januarja, pričelo sezono sejmov v letošnjem letu.*

Skoraj 400 razstavljalcev iz vse Jugoslavije je našlo svoj prostor na sejmu in nemalo od njih je tudi ugodno presenetilo. Seveda lahko tudi letos najdemo izdelke, ki so, grobo rečeno, sprti z dobrim okusom in krepko zaostajajo za aktualnimi modnimi smernicami, a so, na srečo, v manjšini.

Zopet prednjačijo velika imena naše – predvsem slovenske – *oblačilne industrije (npr.* Ideal iz Nove Gorice, Mura iz Murske Sobote in drugi), ob njih pa ne gre prezreti nekoliko manjših predstavnikov te zvrsti, a zato nič manj modno aktualnih in svežih v zamislih. Omeniti velja predvsem Modni salon iz Velenja, ki mu gre vsa pozornost in pohvala predvsem zaradi modelov, zasnovanih skoraj izključno na naravnih materialih. Prednjači predvsem lan, pa kitajska svila in indijski bombaž. Iz razgovora z Marjanom Gaberškom, direktorjem te mlade delovne organizacije, smo izvedeli, da so v prizadevanju za ohranitev belokranjske tradicionalne obrti – ročnega tkanja platna – sklenili ekskluzivni dogovor o odkupu celotne proizvodnje doma stkanega platna, ki ga na ročnih statvah tke nekaj žena iz vasi Adlešiči v Beli krajini. To izvirno belokranjsko obrt so na svojem razstavnem prostoru na Gospodarskem razstavišču predstavili tudi sejemskim obiskovalcem.

Razen izvirnega Modnega salona iz Velenja je prijetno presenetil in opozoril nase tudi Labod iz Novega mesta s svojo izredno modnostjo in eleganco. Prav gotovo je to ime, ki si ga velja zapomniti.

Pleteninarji so ponovno dokazali, da na jugoslovanskem prizorišču nimajo resnejšega tekmeca. Navdušili so Angora, in Rašica, pa tudi Almira, enakovreden tekmec pa jim je Tovarna pletenin iz Sežane, ki s svojimi modnimi in domiselnimi pleteninami nezadržno sega v vrh najboljših.

Usnarji tudi to pot niso razočarali. Izkazali so se z vrhunsko kvaliteto in s ponovno domiselnimi kreacijami. Čudovite so spet torbice Toka in Galanta pa izredne kreacije usnjenih in krznenih oblačil Konusa iz Slovenskih Konjic. Nekoliko je zatajila le IUV, ki ni pokazala nič bistveno novega.

Premalo je prostora, da bi našteli še vse ostale razstavljalce, ki so navdušili s svojimi izdelki. Bralcu ostane le, da si pošteno nabrusi pete (razstavni prostor obsega okoli 12.600 kvadratnih metrov površine) in si z lastnimi očmi ogleda vso pisanost, ki so jo razstavljalci pripravili, ter oceni ponudbo.

Vsekakor ne kaže obupati ob misli, da smo mnoge izdelke videli prvič in zadnjič, kot so nas poučile dosedanje izkušnje. Položaj se iz leta v leto zboljšuje in upamo lahko, da bodo letos imeli trgovci več posluha za želje kupcev in ne bodo trepetali pred naročilom izdelkov, ki nosijo novo modno letnico. Mnogi modeli, ki jih imamo priložnost videti na sejmu, se vsaj delno podrejajo zapovedim modnih veljakov zahoda in kupci smo dokazali, da se jih ne branimo.

FANI BREČKO

iz delovnih organizacij

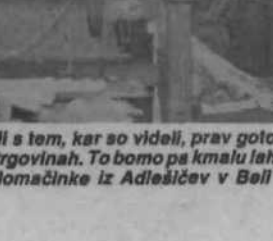

ISKRA

Konec decembra so na Iskrinem kompleksu v Stegnah začeli graditi nov objekt, Center sistemov za avtomatizacijo temeljne organizacije združenega dela Inženiring v delovni organizaciji Avtomatika. Nova stavba bo imela 10.000 kvadratnih metrov koristne površine, po otvoritvi pa bo v njen zaposlenih 500 delavcev. Na slavnosti ob vzidavi temeljnega kamna je bil tudi predsednik izvršnega sveta mestne skupščine Albin Vengust.

OBNOVA

Lani so pri Obnovi modernizirali avtopark, saj so bili kamioni in stroji že zastareli. Med novostmi velja omeniti avto-dvigalo DEMAG HC 75 in dva žerjava LIEBHER K/32, ki sta zamenjala stare težje sestavljive žerjeve.

ELMA

Elma je kupila novo napravo za čiščenje oziroma destilacijo organskih topil, onesnaženih z laki. Z novo pridobitvijo bodo v Elmi vsa odpadna razredčila in klorothen, ki so jih dosedaj zbirali, nato pa po dragem postopku odvažali na sežiganje, očistili in jih ponovno vrnili v tehnološki proces.

LJUBLJANSKE MLEKARNE

Ljubljanske mlekarne so v lanskem letu izdelale rekordno količino sladoledov. Na tržišče so poslali 2095 ton različnih sladoledov, kar je preračunano v velikost lučke 33,965.304 kosov. Kaj takega jim ni uspelo niti v ugodnejših sezonah. Za letošnje leto načrtujejo, da bodo proizvedli 40 milijonov kosov sladoleda, kar pa bodo dosegli le, če bodo pravočasno dobili nov stroj za izdelovanje lučk.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST LJUBLJANA-BEŽIGRAD, TITOVA 63, ODDAJA V NAJEM POSLOVNE PROSTORE V LJUBLJANI NA: TITOVI 41

Poslovni prostor meri 43 kvad. metrov in se nahaja v kleti, primeren pa je za obrtno dejavnost oziroma skladišče.

TRIGLAVSKI 6

Poslovni prostor meri 33 kvad. metrov in je primeren za opravljanje obrti (vodovodno ali elektroinštalaterstvo, moško frizerstvo, TV in radio servisna dejavnost).

Interesenti naj pošljejo pismene prošnje v roku 15 dni po objavi na zgoraj omenjeni naslov, dodatne informacije pa dobite po telefonu 311-344

SPREJEM SAMOUPRAVNIH SPLOŠNIH AKTOV

Koliko bo v naših žepih po novem?

Jedro samoupravnega delovanja in prizadevanj za uresničenje zakona o združenem delu mora biti usmerjeno k vsebinskemu spreminjanju družbenoekonomskih odnosov. Torej je edino merilo kako uresničujemo zakon v tem, kako in koliko se je okrepil samoupravni položaj delavca v proizvodnji, družbeni reprodukciji in celotnem družbenem življenju. Da bi videli, kako se v praksi uresničujejo ustavne in zakonske zahteve sprejemanja samoupravnih splošnih aktov, smo obiskali dve organizaciji združenega dela. Bojazen, da bomo kje naleteli le na navidezno usklajevanje samoupravnih splošnih aktov z določili zakona o združenem delu, je bila odveč, saj so postavljene naloge vzeli zares in jih obravnavali v skladu z zakonskimi roki. Zato lahko pričakujemo nove kakovosti v dohodkovnih odnosih z odločilnim mnenjem in ustvarjalnim prispevkom delavcev.

V delovni organizaciji Ljubljanske mlekarne smo se pogovarjali s tajnikom samoupravnih organov Markom Jalenom, ki je na vprašanje »ali jim bo podaljšanje zakonskega roka kaj koristilo« odgovoril, da se zanj sploh niso zanimali, saj so se na sprejem potrebnih aktov pripravili že prej, tako da so lahko ob koncu leta v skladu z vsemi zakonskimi zahtevami sprejeli samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke. Rezultat podpisa je bil v treh tozdih in delovni skupnosti okoli 90 odstoten, le v tozdih Mlekarne okoli 75 odstoten, kar pa je še vedno visoka številka. Glede na stare akte so spremembe v glavnem pri osebnih dohodkih, ostali akti pa so bili obravnavani bolj ali manj formalno, saj se za njih delavci niso toliko zanimali. V tej delovni organizaciji je bilo pravzaprav na vsakem koraku čutiti urejenost samoupravnega dela, kar je nedvomno posledica pravočasnega in pravilnega pristopa k reševanju aktualnih vprašanj.

V tovarni električnih aparatov tozd Tela pa smo naleteli na nekoliko drugačen položaj. Tukaj smo se pogovarjali s tajnikom samoupravnih organov Stanetom Rusom in organizatorjem nagrajevanja Jožico Starčičevo. Do konca bodo izkoristili še dodaten zakonski rok, vendar so to utemeljili s tem, da so čakali na zakon o referendumu. Osnutek pravilnika o delitvi dohodka in sredstev za osebne dohodke so naredili koncem decembra, tako da je sredi januarja komisija za samoupravne splošne akte obravnavala spremembe in dopolnitve. Pri svojem delu je ugotovila, da so nekatere redakcijske, druge pa vsebinske narave. V teh primerih gre bodisi za dopolnitve ali pa za pravilnejšo definicijo oz. ustreznejše določilo tega samoupravnega splošnega akta. Bistveno se pravilnik ne bo spremenil, saj so učinkovitost dela že prej ugotavljali deloma z avtomatsko obdelavo podatkov, deloma pa z voljenimi komisijami za vsak sektor dela. V pravilniku so upoštevali tudi novo sindikalno listo, za utemeljene vsebinske pripombe pa so dodali nove člene.

Za mnenje o novem vrednotenju delovnih mest smo zaposlili tudi delavca iz neposredne proizvodnje Pepeta Prančarja, ki je povedal, da z novim pravilnikom pričakuje predvsem objektivnejše vrednotenje dela. Nov sistem nagrajevanja po delu je bolj pošten, praksa pa bo pokazala kako bo uspešen.

D. BESEDNJAK

V Savljah je Tonosa svojo trgovinico sicer prenovila, vendar je še vedno majhna. Kljub temu pa lahko kupci najdejo v njej marsikaj zanimivega, predvsem za otroke.

INDUSTRIJSKE PRODAJALNE

Poceni in vedno na zalogi

V JUBU barve in ometi, konfekcija v Tonosi in predvsem siri v Ljubljanskih mlekarnah

Vse je iz dneva v dan dražje, zato smo vsi potrošniki izredno zadovoljni, ko nam uspe kakšno stvar kupiti za dinar ali dva ceneje. Prihranke pomenijo tudi nakupi v takoimenovanih industrijskih prodajalnah, kjer lahko včasih dobimo tudi blago z napako. Tovrstnih trgovin za Bežigradom ni veliko, odkrili smo tri, v Tonosi v Savljah, v Ljubljanskih mlekarnah ob Tolstojevi cesti in v tovarni JUB v Dolu. Morda jih velja obiskati.

V JUBU PREDVSEM UVAJANJE NOVOSTI

»Trgovino imamo pri tovarni odprto predvsem zato, ker v njej naši strokovnjaki ljudem svetujejo, kakšne materiale naj uporabljajo, predstavljajo jim novosti in jih opozarjajo na značilnosti posameznih proizvodov,« nam je povedal direktor JUB Florijan Regovec. V razgovoru z vodjo prodaje, Edvardom Jančarjem pa smo izvedeli, da so imeli lani 4000 kupcev v trgovini, ki je bila odprta vsak dan od 6. do 13. ure. Ker bodo povečali prostore, bodo od aprila dalje poslovali tudi ob četrtkih popoldne, do 18. ure.

»Cene so resda nekaj nižje kot sicer, vendar to za kupce ni tako pomembno kot možnost, da dobe res vse informacije o naših materialih,« je dejal Edvard Jančar. »Prodajamo predvsem fasadne omete, fasadne barve, lepilo za stiropor, vsa lepila za les, med njimi tudi lepilo za parket, veliko prodamo kulirplasta, ki služi za obdelavo spodnjih delov fasad itd.«

NAJVEČ OTROŠKE GARDEROBE

Tovarna Tonosa iz Savelj nudi v svoji trgovini, ki stoji ob tovarni, ugodne možnosti nakupa raznih konfekcijskih izdelkov. Poleg svojih izdelkov *ponujajo tudi izdelke drugih tovarn. Tako imajo na razpolago* nogavice (moške, ženske in otroške) iz Polzele, pidžame in trenerke iz Pletenine in nekaj drugih proizvodov. Na voljo so prvovrstni izdelki, ki so zaradi nižje trgovske marže cenejši za 10 odstotkov, drugo, tretje in četrtorazredne izdelke pa je moč kupiti še ceneje. Cena je odvisna od vrste in obsega napake na izdelku, razpon znižanja pa znaša od 10 do 50 odstotkov.

Trenutno je trgovina dobro založena pretežno z otroško garderobo, najde pa se tudi kaj za odrasle. Tonosa od časa do časa organizira razprodaje in takrat je možno kupovati še ugodneje.

Trgovina je odprta vsak dan od 7.30–19.00 ure, ob sobotah pa od 7.00–13.00 ure.

SIRI SO PRAV POCENI

Na Tolstojevi 63 lahko poceni kupimo mlečne izdelke. Ob vhodu v tovarno imajo Ljubljanske mlekarne industrijsko prodajalno, bolje rečeno majhen kiosk, v katerem dobite več vrst sirov, skutine namaze, surovo maslo, jajca in alpsko mleko ceneje kot v ostalih trgovinah. Naj navedemo samo nekaj cen. Siri: gauda 51 din, ementalec 59,80 din, posavec 57,30 din, edamec 57,30 din, trapist 52,70 din, parmezan 70 din, dimljeni sir od 68–61,50 din; maslo 75 din, jajca 2,20 din in alpsko mleko 8,10 dinarjev. Trgovina je odprta ob delavnikih od 9. do 15. ure.

Dol je res malo od rok, vendar je zaradi dobrega nasveta vredno obiskati Jubovo prodajalno. Prijazni prodajalec si vedno vzame dovolj časa, da kupcu prepodi vse dvome, na voljo pa so tudi prospekti in vzorci materialov.